

BOSRIJK WEST-VLAANDEREN!

Wandelen in de Vorte Bossen en omgeving

KATRIJN GIJSEL

Verken de naar West-Vlaamse normen ongewoon bosrijke omgeving van Ruiselede, vlakbij de grens met Beernem waar we het uitgestrekte Bulskampveld vinden. De wandeling volgt de Parochieveldroute (8,5 km), een wandelroute uitgestippeld door de provinciale dienst voor Toerisme, Westtour, in het kader van een Interreg II-project 'Plattelandstoerisme in de Euregio Scheldemond'. Deze voert ons doorheen maar liefst vier bosgebieden. De route is volledig bewegwijzerd, we volgen gewoon de groene zeshoekige bordjes op houten palen. De naam 'Vorte Bossen' laat je al vermoeden dat je bij iets natter weer laarzen zal nodig hebben! Ook voor kinderwagens zijn de bospaden (met hier en daar een draaisluisje) minder geschikt.

© Kris Vandekerckhove

We trekken de laarzen aan voor de kerk van Doomkerke (gemeente Ruiselede). De kerk werd gebouwd

met de lokale Doomkerkse steen, de laaggelegen vochtige weilanden getuigen hier nog van de vroegere kleiwinning. We hoeven

maar een 100-tal meter de hoofdstraat te volgen, voor we – tussen huisnummer 42 en 44 – een smalle private weg inslaan die ons meeneemt door het Gallatas-bos. Langs een mooie beukenhaag wandelen we naar een machtige eikendreef. Aan de rabattenstructuur van het bos merk je dat het hier om natte gronden gaat. Men plantte de bomen indertijd op singels of rabatten (strookvormige verhogingen met ertussen telkens een greppeltje) om deze drassige gronden toch te kunnen gebruiken. We volgen de uitstekende bewegwijzering verder door een Amerikaanse eikendreef, en verlaten het bos. We steken de Bruggesteenweg over naar de Krommekeerstraat. Hier krijgen we al snel inkijk in de Vorte Bossen. Een aardewegje even verderop (de Borrewaendreef) voert ons de bossen in.

Het boscomplex van de Vorte Bossen is zowat 50 ha groot en heeft een hoge natuurwaarde door de aanwezigheid van een belangrijke oppervlakte oud bos, en de grote afwisseling van bodem- en bostypes op een beperkte oppervlakte. Natuurpunt kocht hier in 1990 de eerste bospercelen aan. Intussen beslaat het aaneengesloten reservaat al meer dan 40 ha en omvat zowel beekbegeleidende bossen in de natte valleien aandoende dennenbossen, met hier en daar wat heiderelicten op de droge zandgronden. De beheerder (Natuurpunt in samenwerking met de lokale vereniging De Torenvalk) van de Vorte Bossen koos hier echter resoluut voor verdere natuurontwikkeling in de bossfeer. De Gulke Putten met zijn schitterende heidevegetaties liggen immers vlakbij. Het beheer bestaat vooral uit omvormingsbeheer naar ‘niets doen’ en over een oppervlakte van een 8-tal ha uit middelhoutbeheer. We zien eerst droge bossen met vooral grove den, waar hier en daar al vrij veel

berk in komt. Na verloop van tijd zullen deze bossen een meer natuurlijk uitzicht krijgen, met inheemse soorten als berk, zomereik en lijsterbes.

Het middelhoutbos, waarin enkele bomen hoog uitgroeien boven een onderetage van hakhout, is rijk aan natuurwaarden gebonden aan deze specifieke beheervorm. Tot het omvormingsbeheer behoort onder meer het verwijderen van de Amerikaanse vogelkers, een niet-inheemse woekersoort. We bemerken duidelijk de afgestorven vogelkersen in sommige bestanden.

De naam ‘Vorte Bossen’ wijst op de zeer natte gronden met voedselrijke klei, die we hier vinden in de beekvalleien. Wij steken de Wantebek over, na ongeveer 400 m in het bos. Het beekbegeleidend bos is heel gevarieerd en bestaat vooral uit populier, es, eik, zwarte els en olm. In het voorjaar vormen zich in de beekvalleien dichte tapijten van bosanemoon, speenkruid, slanke sleutelbloem, kleine maagdenpalm en plaatselijk ook éénbes en vogelmelk. De meest kwetsbare beekbegeleidende bossen met broedgebieden van zeldzame vogels, zijn niet vrij toegankelijk. We vinden hier onder meer steeliepen van 300 jaar oud, een soort die in Vlaanderen slechts op enkele plaatsen nog voorkomt. Je kunt de ‘geheime hoekjes’ van het reservaat wel ontdekken tijdens geleide wandelingen (www.detorenvalk.be). Wij volgen echter de opengestelde wandelpaden in het noordelijke gedeelte van het bos. De groene pijltjes loodsen ons verder doorheen het bos, we wandelen nu door een Amerikaans eikenbestand, dat ook op langere termijn zal worden omgevormd. Verderop merken we aan de rabattenstructuur dat ook hier op erg natte gronden werd geplant.

Bosnemen

We verlaten de Vorte Bossen en gaan rechts de Kruisbergstraat in. Niet voor lang, want we nemen meteen weer een graspad dat ons de gemeentelijke Parochieveldbossen binnen voert. Hier wanen we ons bijna in de Kempen: grove den, berk, zomereik, en een enorme hulststruik verwelkomen ons. Links merken we een kleine poel aan de bosrand, die recent opnieuw werd ingericht. We merken dat berken spontaan deze bossen gaan bevolken zodra ze de kans krijgen! Hun lichte zaadjes laten zich met de wind massaal, gemakkelijk en ver meevoeren. We volgen de bewegwijzering tot op de T-splitsing en slaan linksaf in de dreef, die even later verandert in een bospad (Nvdr: *opgelet hier schijnt een paaltje te zijn verdwenen!*) Op het einde slaan we opnieuw linksaf in de bosdreef. Al snel vinden we opnieuw de bekende pijlen. Rechts ontdekken we een kleine bosvijver 'De Visscherije', een

leuk plekje om even te pauzeren of te picknicken. Vroeger kwam de Ruisseleedse jeugd hier zwemmen. Deze vijver vormt de bron van de Wantebeek, die we in de Vorte Bossen ontmoetten. Vanaf nu gaat het bergop want we 'beklimmen' de Hoge Roker, het hoogste punt van de wandeling (27 m) en worden getraakteerd op een vergezicht. We verlaten nu het bos, en volgen even de weg langs Boomkwekerij De Bel om de doorsteek te maken naar het tweede deel van de gemeentebossen. Grenzend aan percelen met jonge boompjes ligt hier een dicht bos met veel takhout en wat reliëf, waar kinderen volop mogen ravotten en niet op de paden hoeven te blijven. We merken aan de sporen van kampen gemaakt van takken de populariteit van deze 'speelzone'! Eens uit de gemeentebossen zetten we door het open veld koers naar de alles dominerende zendmasten van de Radio Maritieme

Diensten. Aan het kruispunt met de Bruggesteinweg wandelen we rechtdoor op de aardeweg tussen het veldkapelletje en het kerkhof. Het kapelletje werd in de voorbije eeuwen druk bezocht door bedevaarders. Men kwam er genezing van de koorts afsmeken, waarvoor men onder meer linten en touwtjes om de takken van de omgevende bomen knoopte ('de koorts afbinden'). Het verlaten kerk-

hofje diende tot 1971 als begraafplaats voor het Rijksopvoedingsgesticht.

We volgen het pad en kruisen de Vagevuurstraat, waarna we rechtsaf gaan. Het overgrote deel van de wandeling is nu achter de rug. Een opwarmertje (of een verfrissing misschien?) in één van de beide gelegenheden in de Predikherenstraat kan welkom zijn!

De radiocentrale en de omliggende bossen zijn niet toegankelijk voor het publiek, behalve onder begeleiding van een gids. Het gebied wordt beheerd door Natuurpunt, in overeenkomst met het Belgisch leger. Met wat geluk merk je op de graasweiden de wollige bruine koeien (Galloways) die het gebied jaar rond begrazen. We slaan linksaf en ontdekken de informatieborden aan de grens van het natuurreservaat de Gulke Putten. De naam komt van de 'Gulicke putten' en verwijst naar de viskweekvijvers die hier in de late middeleeuwen waren afgedamd om te voorzien in de vrijdagse vis. In de 18de eeuw geraakten die in onbruik omdat vanaf dan zeevis via het kanaal Brugge-Gent werd aangevoerd. Toen was dit een uitgestrekt heidegebied met verlandse vijvers en verspreide bosjes en opslag van

brem en gaspeldoorn. We blijven de rand van de Predikherenbossen volgen, die ook deel uitmaken van het natuurreservaat de Gulke Putten, en toegankelijk zijn op de aangeduide paden. We komen langs een gekapt populierenbestand. Deze bomen werden gerooid om opnieuw licht te maken voor de zeldzame moerasplanten die op deze vochtige gronden thuishoren. We verlaten de Predikherenbossen via een lorkebestand en krijgen zicht op het zeer herkenbare silhouet van de kerktoren van Doomkerke. Links van ons strekte zich vroeger het Disveld uit. Tot 1700 vormde het nog een uitgestrekt heidegebied, aanleunend bij het Bulskampveld (Beernem). De naam 'veld' – zoals ook in de Parochieveldbossen – wijst op zogenaamde 'woeste gronden'. Deze moeilijk voor landbouwgebruik te ontginnen bossen degradeerden in de Middeleeuwen door het gebruik als graasland voor het vee, tot gebieden met heide, grasland, moerassen, vijvers, struiken en struwelen. We volgen de aardeweg en komen uit in de Oude Veldstraat waar we linksaf slaan richting Doomkerke. Op het kruispunt met de Brandstraat slaan we linksaf. Al gauw zien we de kerk van Doomkerke, waar we de tocht begonnen.

De Parochieveldwandelroute (8,5 km) is een bewegwijzerde wandelroute van Westtoer met vertrekpunt in Doomkerke (Ruisselede). Van deze wandelroute is een brochure met kaart en routebeschrijving beschikbaar.

Informatie en bestellingen

Westtoer, Koning Albert I-laan 120,
8200 Sint-Michiels, tel. 050 30 55 00,
www.fietsen-wandelen.be.